

Nacho Duato i Antonio Canales protagonitzen la XII Edició de Dansa València.

OPINIO

11 Eivissa com a exemple

Pere Martí

13 Estapé respon

Fabià Estapé / Toni Canís

13 Sobreproducció

Albert Closas

15 Vostè pot ser conseller...

Francesc Bayarri

16 Monstres i prodigis

Martí Domínguez

17 El dopatge, temptació...

Romà Cuyàs

18 De porc i de senyor...

Ramon Barnils

Contra vent i marea

J. J. Pérez Benlloch

Sicaris virtuals

Pau Viciano

19 Minories en conflicte...

Llibert Ferri

Blixen

Xavier Vinader

71 La bona poesia

Isabel-Clara Simó

82 PERRUQUES

Joan Francesc Mira

EDITORIAL

Nuclears, no gràcies?

Tothom qui a finals dels setanta ja tinguera una certa edat recorda encara aquell eslògan de "Nuclears, no gràcies" que va fer fortuna en els inicis del moviment ecologista. Un eslògan procedent de l'Europa central que torna a estar vigent a Alemanya, on el govern Schroder viu fortes tensions —internes i externes— a causa del projecte d'abandonar l'energia nuclear, inclòs en el programa de la coalició governamental entre els socialdemòcrates i els verds.

Passa el que passa al final amb aquest polèmic projecte, el sol fet que el govern del país més poderós d'Europa pose en qüestió el futur de l'energia nuclear és suficient per adonar-se que el camí cap a la utilització d'altres fonts energètiques en substitució de la fissió nuclear no és tan llarg com semblava.

Als Països Catalans és doblement interessant seguir de prop aquest procés. L'opció per l'energia nuclear dels governs espanyols de l'època va deixar com a llegat cinc centrals en el nostre territori (una a Cofrents, dos a Ascó, una a Vandellòs, i una altra també a Vandellòs, ja tancada). Però, sobretot, va deixar la immensa factura dels interessos del deute de les companyies elèctriques, que van invertir grans sumes de diners en la construcció de les centrals. Una factura que, com és prou sabut, els usuaris han anat pagant durant dècades, rebut a rebut.

També és coneguda, però convé recordar-la en aquests moments, la paradoxa que la gran banca espanyola és i ha estat, al mateix temps, propietària de les companyies elèctriques i creditora d'aquestes companyies pels diners que van dedicar

a la construcció de les nuclears. Un negoci aparentment poc profitós per a les empreses del sector elèctric, que van haver de recórrer als usuaris, a través del rebut de la llum, per pagar l'aventura nuclear. Però molt profitós per a la gran banca, propietària d'aquestes empreses tan especials.

Mentre a Alemanya debaten què fan amb les nuclears, a l'estat espanyol el govern de torn reincideix en la protecció paternal del sector elèctric (per tant, dels seus propietaris) i munta l'operació dels CTC, els costos de transició a la competència, perquè els usuaris paguen una altra vegada a través del rebut de la llum la nova aventura de la liberalització del mercat elèctric.

És normal que els consumidors desconfien. Són molts anys de sentir-se cornuts i de pagar el beure. I, per si no

n'hi haguera prou, el doble tribut per l'opció nuclear, el territorial i l'econòmic, no ens ha servit en canvi per conservar ni la més petita presència empresarial en el sector elèctric. Iberdrola al País Valencià i Endesa, a Catalunya i les Illes Balears, tenen el poder de decisió a Bilbao i a Madrid respectivament, i només la inclusió d'il·lustres empresaris i economistes locals en els consells d'administració de les filials d'ENDESA (FECSA-ENHER I GESA) tranquil·litza les turmentades consciències —o no— del poder autòcton. Si, al cap de generacions, com es veu a acabar triomfant aquell ja ranci "Nuclears, no gràcies", caldria passar comptes amb aquells que, fóra quina fóra l'aventura de moda, sempre n'han tret profit i no han tingut mai res a perdre (ni país, ni diners, ni poder). ■

"Caldria passar comptes amb aquells que, fóra quina fóra l'aventura de moda, sempre n'han tret profit i no han tingut mai res a perdre (ni territori, ni diners, ni poder)."